

Janusz Pawłowski

"Siuzet" -co to za zwierz?, Roman Zimand, "Teksty" nr 6 (1972) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/50, 150

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) ZABITLSKI Stanisław: Dzieło literackie jako przedmiot analizy psychologicznej. "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Warszawskiego. Filia w Białymstoku", z. 1. Humanistyka. T. 1. Białystok 1972 s. 39-46.

Autora interesuje analiza psychologiczna utworu literackiego nie jako zabieg interpretacji dzieła, dokonany na użytek nauki o literaturze, lecz jako analiza, której wyniki mogą być włączone w system psychologii. Analogiczne próby były dokonywane np. przez socjologów, którzy wyzyskiwali utwory literackie do tworzenia dyrektyw socjo-technicznych. Zdaniem autora, wyniki analiz psychologicznych mogą być szczególnie przydatne w nauce o wpływie różnych osobowości i postaw na postępowanie człowieka. Ilustracją tego poglądu jest sformułowanie - na podstawie pamiętnika Anny Snitkin "Mój biedny Fiedia" - szeregu hipotez o zachowaniu się graczy w sytuacji hazardu.

BP/50/33

El.J.

(I) ZIMAND Roman: "Siuzet" - co to za zwierz? "Teksty" 1972 nr 6 s. 42-52.

Treścią artykułu jest analiza sensu pojęcia "siuzet", jaki uzyskało ono na gruncie terminologicznego systemu stworzonego przez rosyjskich formalistów. Ustalenie macierzystego znaczenia tego terminu stanowi dla autora punkt wyjścia do polemiki z powszechną praktyką posługiwania się nim w polskiej nauce o literaturze. Na terenie tej ostatniej "siuzet" występuje jako termin autonomiczny, mimo iż jego wartość semantyczna pokrywa się całkowicie ze znaczeniem terminu "fabuła". Autor artykułu postuluje konsekwentne zastąpienie nazwy "siuzet" przez jej polski odpowiednik i wyeliminowanie jej tym samym z teoretycznoliterackiego aparatu pojęciowego.

BP/50/34

J.P.